

AP 4 DÆKNINGSBIDRAG MARK 2016

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Opdelt på bedriftstype og jordtype

Der er mellem 25 pct. og 40 pct. forskel i dækningsbidrag mellem gennemsnittet og den bedste tredjedel for planteavl- og svinebedrifter.

Dækningsbidraget er opgjort for forskellige bedriftstyper og opdelt efter den fremherskende jordtype på ejendommen.

Tabel 1 giver mulighed for at sammenligne det samlede dækningsbidrag for markbruget på en enkelt bedrift med gennemsnittet af bedrifter inden for foruddefinerede grupper. Tabellen bruges ved at identificere den bedriftstype, der bedst matcher egen bedrift. Derefter udregnes dækningsbidraget for egen bedrift, som det er vist i boksen. Til slut

DEFINITION AF DÆKNINGSBIDRAG MARK

Bruttoudbytte planteavl

- udsæd

- gødning

- planteværn

- diverse vedr. planteavl

= dækningsbidrag i alt

/ antal ha

sammenlignes med gennemsnit og bedste tredjedel for sammenligningsgruppen.

Når egne tal sammenlignes med tabel 1, bør man være opmærksom på, hvor mange bedrifter der indgår i analysegrundlaget. Især vil opdelingen i "bedste tredjedel" kunne vise væsentligt afvigende resultater i forhold til det forventede, når der blot indgår få ejendomme i analysegrundlaget.

= dækningsbidrag pr. ha

Under punktet "diverse vedr. planteavl" indgår blandt andet rense-, tørrings- og certificeringsomkostninger.

TABEL 1. DÆKNINGSBIDRAG MARK (DB) PÅ UDVALGTE BEDRIFTSTYPER I 2016. GENNEMSIT, BEDSTE TREDJEDEL OG PROCENTVIS FORSKEL FRA GENNEMSNITTETS DB TIL BEDSTE TREDJEDELS DB.

2016	ANTAL BEDRIFTER TIL BEREGNING AF GNS.	DB KR. PR. HA, GNS.	DB KR. PR. HA, BEDSTE TREDJEDEL	FORSKEL FRA GNS. TIL BEDSTE TREDJEDELS DB
PLANTEAVLSBEDRIFTER				
JB1+3	75	3.211	4.134	29%
JB 2+4	163	3.317	4.642	40%
Med vanding	116	3.884	5.057	30%
JB 5 - 9	534	4.402	6.004	36%
BEDRIFTER MED SVIN				
JB1+3	116	3.603	4.748	32%
JB 2+4	248	3.968	5.064	28%
Med vanding	186	3.863	5.167	34%
JB 5 - 9	642	4.880	6.082	25%
BEDRIFTER MED HOVEDPRODUKTION SUKKERROER				
Alle jordtyper	249	6.624	8.605	30%
BEDRIFTER MED HOVEDPRODUKTION KARTOFLER				
Alle jordtyper	225	7.135	10.780	51%

Kategorisering af analysegrundlaget

Bedrifter over 25 ha indgår i datagrundlaget og kategoriseres i grupper efter den dominerende jordtype. Jordtyperne er opdelt i fire grupper:

- JB 1 og JB 3
- JB 2 og JB 4
- Vandet sandjord
- JB 5,6,7,8 og 9.

Opdeling af bedrifterne følger nedenstående specifikationer og afviger dermed lidt fra den såkaldte G-type opdeling:

- Kvægbedrifter har bruttoudbytte fra mælk og kvæg på 250.000 kr. eller derover. De er ikke medtaget i denne analyse, da de ikke er sammenlignelige med de øvrige grundet en ofte stor andel af grovfoderproduktion, som overføres internt.
- Bedrifter med hovedproduktion kartofler har mere end 100.000 kr. i bruttoudbytte fra kartofler og opfylder ikke kriterier for kvægbedrifter. Denne kategori omfatter både lægge-, spise-, proces- og melkartofler.
- Bedrifter med hovedproduktion fabriksroer har mere end 100.000 kr. i bruttoudbytte fra

fabriksroer og opfylder ikke kriterier for kvægbedrifter eller kartoffelbedrifter.

- Bedrifter med svin har mere end 250.000 kr. i bruttoudbytte fra svin, fjerkræ og mink – og er ikke kvægbedrift, kartofler eller bedrift med fabriksroer.
- Planteavlsbedrifter indgår ikke i de ovennævnte kategorier og har et bruttoudbytte fra salg af korn på mere end 25.000 kr.

Kategoriseringen har betydning for resultaterne. Såfremt opdelingen i jordbundstyper var anderledes, eller grænserne for bruttoudbytte for bedriftstyperne var anderledes, ville analyserne give tilsvarende anderledes resultater.

Resultater for 2016

Den relative forskel i dækningsbidrag imellem gennemsnittet og den bedste tredjedel har ændret sig meget i forhold til 2015 for alle jordbundstyper og for alle typer bedrifter. Der er mellem 25 pct. og 40 pct. forskel mellem gennemsnittet og den bedste tredjedel for planteavls- og svinebedrifter.

Planteavlsbedrifter har et gennemsnitligt dækningsbidrag på 4.051 kr. pr. ha på tværs af jordbundstyper. Det dækker over en variation fra 3.211 kr. på JB 1+3 til 4.402 kr. på JB 5-9.

Svinebedrifter har et gennemsnitligt dækningsbidrag på 4.432 kr. pr. ha. Det dækker over en variation fra 3.603 kr. på JB 1 + 3 til 4.880 kr. på JB 5-9. Fabriksroeavlerne har et gennemsnitligt dækningsbidrag på 6.624 kr. pr. ha, mens kartoffelavlerne opnår 7.135 kr. pr. ha i gennemsnit.

Forskellen i dækningsbidrag, mellem gennemsnittet og gennemsnittet af den tredjedel med de bedste dækningsbidrag, er over niveau med de foregående år med 25 pct. til 34 pct. for bedrifter med svineproduktion, 29 pct. til 40 pct. for planteavlere, mens det for sukkerroedyrkerne er 30 pct. For kartoffelavlerne er forskellen noget større med hele 51 pct.

Høstudbytte og dækningsbidrag

Som tabel 1 indikerer, er der væsentlige variationer i dækningsbidraget mellem bedrifterne. En vigtig årsag til dette er høstudbytterne. Figur 1 viser variationerne i udbyttet i vinterhvede for 888 planteavlsbedrifter - alle jordbundstyper.

Figur 1 viser blandt andet at:

- ca. 25 pct. af alle planteavlsbedrifter i analysen avlede 60 hkg eller derunder i vinterhvede i 2016
- ca. 50 pct. avlede 70 hkg eller derunder
- godt 75 pct. avlede 80 hkg eller derunder
- knap 10 pct. avlede mere end 90 hkg.

Afgrødefordelingen og gennemsnitlige udbytter for de 888 planteavlsbedrifter i analysen ses i tabel 2.

De ret store variationer i udbytter i vinterhvede ses også i andre afgrøder, ligesom de slår igennem på dækningsbidraget. I figur 2 ses variationen i dækningsbidrag mark for planteavlsbrug i analysen, alle jordbundstyper. Det ses blandt andet, at:

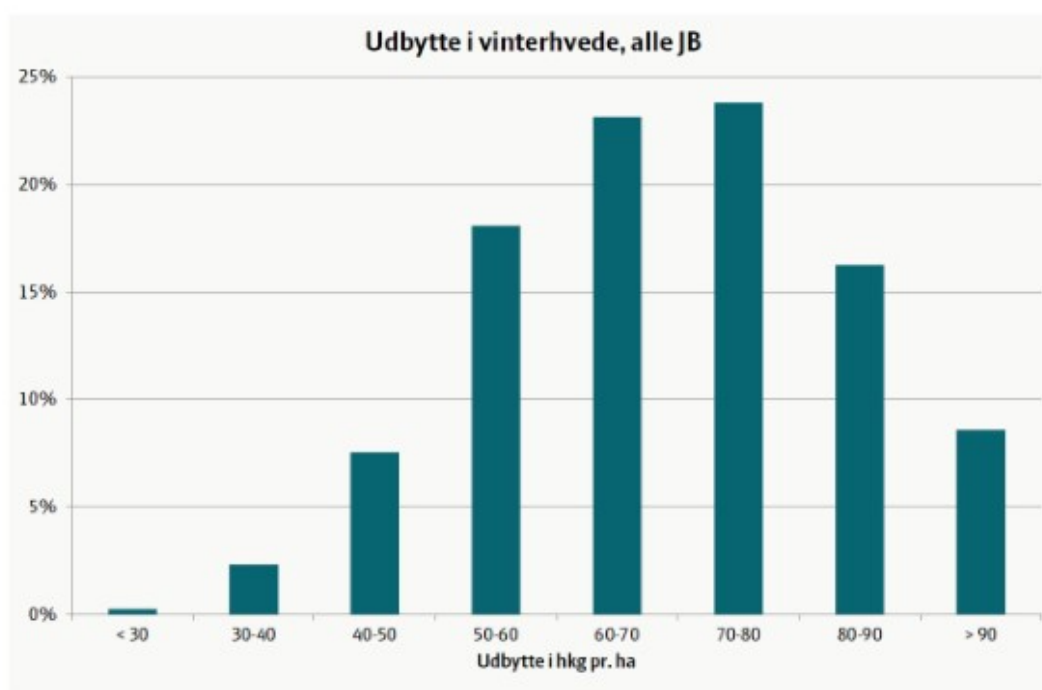
- 48 pct. af alle planteavlsbedrifter i analysen opnåede et dækningsbidrag på 3.000 kr. pr. ha eller derunder
- 9 pct. af alle planteavlsbedrifter i analysen opnåede et dækningsbidrag på over 6.000 kr. pr. ha.

Det ringe høstudbytte sætter sit præg på dækningsbidragene, og næsten 50 pct. af bedrifterne har et dækningsbidrag under 3.000 kr. pr. ha.

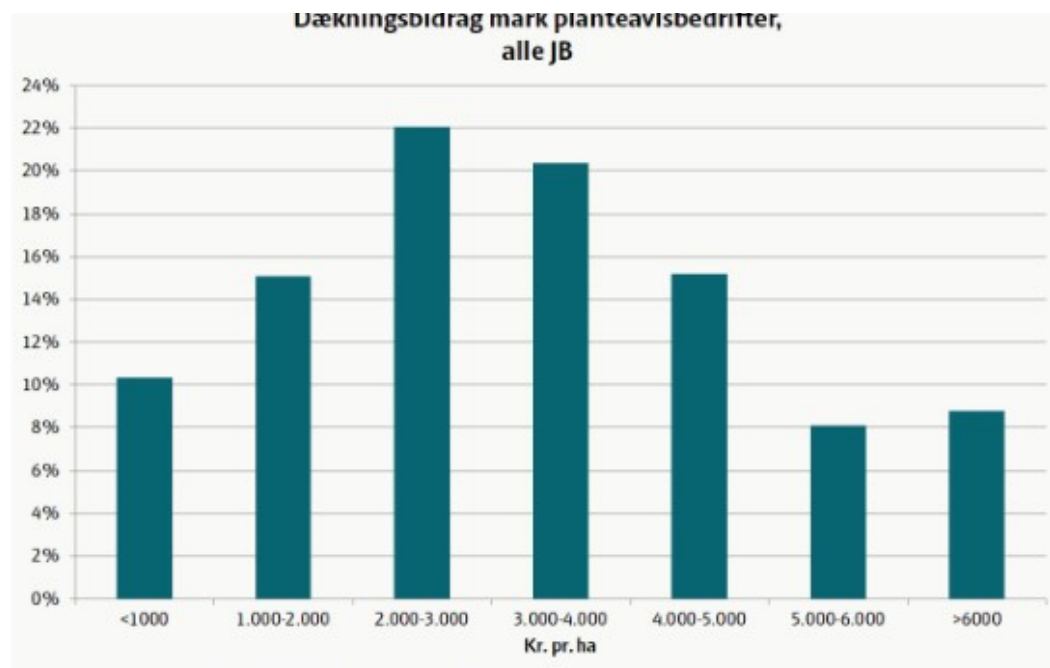
Det skal erindres, at planteavlsbedrifter primært har korn og andre salgsafgrøder og ikke har en større produktion af roer eller kartofler. Til sammenligning viser figur 3 variationen i udbytterne i vinterhvede, JB 5-9 og figur 4 viser variationen i dækningsbidrag for de af planteavlsbedrifterne, der har JB 5-9 som den dominerende jordbundstype.

TABEL 2. UDBYTTER OG AFGRØDEFORDELING FOR PLANTEAVLSBEDRIFTER I DÆKNINGSBIDRAGSANALYSE, ALLE JB

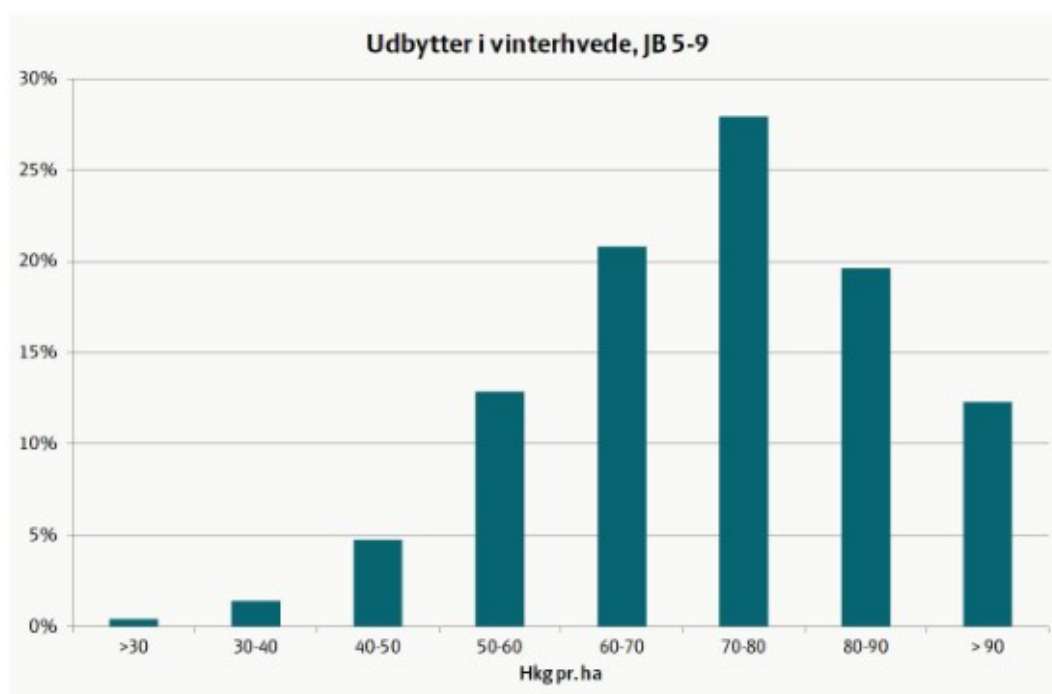
UDBYTTER	ALLE EDRIFTER 888 BEDRIFTER		BEDSTE 33 PCT. 293 BEDRIFTER		AREAL BAG UDBYTTETAL
	HKG PR. HA	AREAL	HKG PR. HA	AREAL	HA
Vinterhvede	72	37%	78	35%	41.383
Vinterbyg	61	6%	63	6%	7.291
Vinterrug	58	5%	64	4%	5.329
Triticale	62	1%	63	1%	682
Vårbyg	54	32%	60	24%	36.127
Havre	56	2%	61	1%	2.820
Vinterraps	30	12%	33	12%	13.215

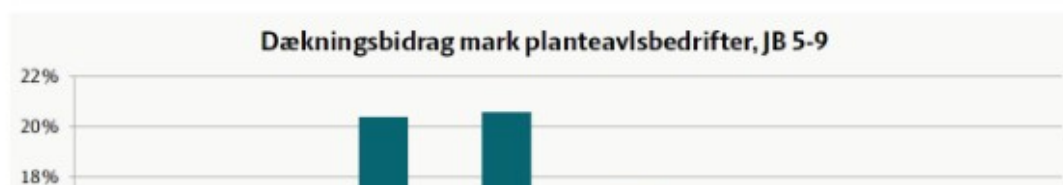
Figur 1. Udbyttefordeling i vinterhvede for 888 planteavlsbedrifter, alle JB.

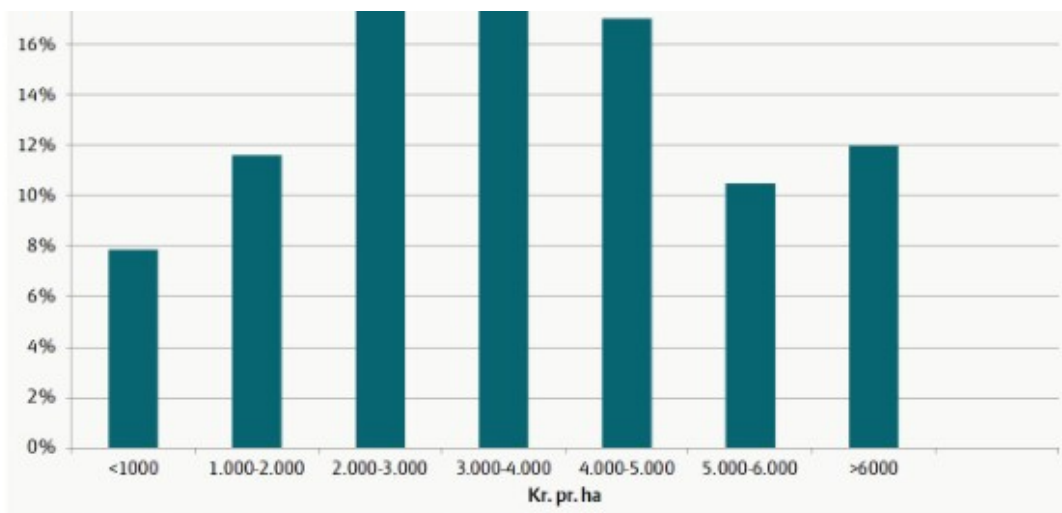

Figur 2. Dækningsbidrag pr. ha for 888 planteavlbedrifter, alle JB.

Figur 3. Udbyttefordeling i vinterhvede for planteavlbedrifter 2016, JB 5-9.

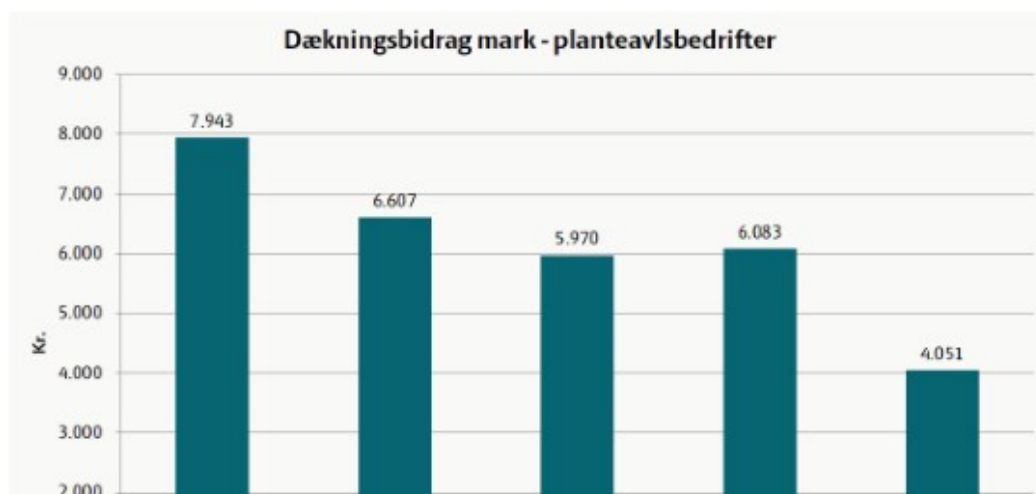

Figur 4. Dækningsbidrag mark for 534 planteavlsbedrifter 2016, JB 5-9.

TABEL 3. UDVIKLING I UDBYTTER OG DÆKNINGSBIDRAG MARK, ALLE PLANTEAVLSBEDRIFTER, 2012-2016.

	2012		2013		2014		2015		2016	
	GNS.	BEDSTE TREDJEDEL	GNS.	BEDSTE TREDJEDEL	GNS.	BEDSTE TREDJEDEL	GNS.	BEDSTE TREDJEDEL	GNS.	BEDSTE TREDJEDEL
Bedrifter, antal	854	282	977	323	730	241	986	326	888	293
KR. PR. HA										
DB mark, kr. pr. ha	7.943	10.402	6.607	9.266	5.970	7.306	6.083	7.646	4.051	5.559
UDBYTTE HKG PR. HA										
Vinterhvede	73	79	73	79	79	84	82	89	72	78
Vinterbyg	59	69	62	67	66	71	66	74	61	63
Vinterrug	64	68	62	66	66	73	64	69	58	64
Triticale	50	59	55	53	62	69	59	63	62	63
Vårbyg	55	61	58	64	57	64	61	69	54	60
Havre	57	61	53	59	55	56	62	66	56	61
Vinterraps	38	40	39	42	44	45	44	45	30	33

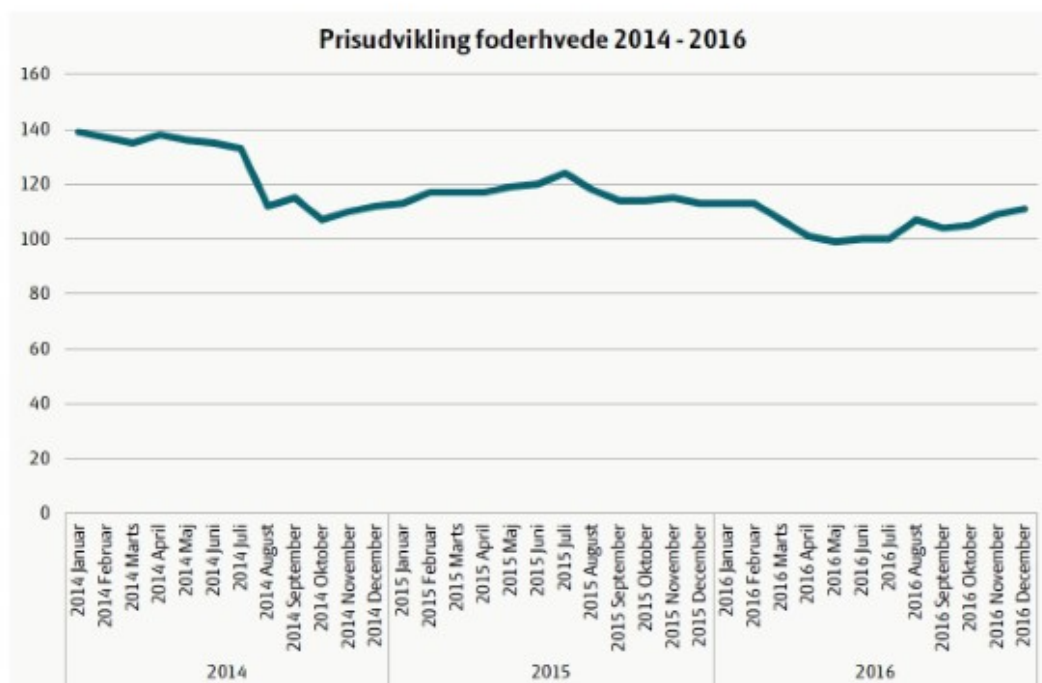

Figur 5. Gennemsnitligt dækningsbidrag mark for planteavlsbedrifter på alle JB, 2012 til 2016.

De opnåede dækningsbidrag for 2016 er væsentligt lavere end for 2015 og er på det laveste niveau de sidste fem år. Udviklingen i udbytter og dækningsbidrag ses i tabel 3 og figur 5. Generelt er udbyttene stigende for alle afgrøder siden 2013-2015, men er i 2016 tilbage på 2013-niveau. Det mindre udbytte, som er opnået, blev hjulpet en smule af stigende priser på afgrøder fra medio 2016, hvilket ses i figur 6. Udbyttene for raps er særligt lavt og er i gennemsnit faldet med 14 hkg pr. ha fra 2015 og er dermed det laveste de sidste fem år. Alt i alt var høsten i 2016 en dårlig høst sammenlignet med tidligere år.

Prisudviklingen i 2016

I figur 6 ses den gennemsnitlige fakturerede pris for vinterhvede ab gård fra 2014 til 2016. Kornprisen er faldet siden april 2014, hvor den toppede til en pris på 138 kr. pr. hkg ab gård, til den ramte bunden på 99 kr. pr. hkg ab gård i maj 2016, hvorefter den steg til 111 kr. pr. hkg ab gård i december 2016.

Figur 6. Prisudviklingen i vinterhvede ab gård fra 2014 til 2016, gennemsnitligt faktureret. Kilde www.farmtal.dk

